

Melia (Zederach)

čeleď: Meliaceae

Roste v Asii v podobě opadavého, poloopadavého či stálezeleného stromu či keře. Listy jsou střídavé, 1 - 3x zpeřené, vlastní lístky řapíčkaté, pilovité až celokrajné. Květenstvím je terminální kytice či lata, vlastní květy jsou bílé až růžovofialové, kališní lístků má 5 - 6ks, jsou u báze srostlé a 5 - 6ks korunních úzce lopatkovitých lístků. Plodem je menší peckovice obsahující eliptická zploštělá semena.

Vyhovuje ji plné slunce a lehká i suchá půda.

Množí se semeny.

Melia azedarach (Zederach hladký)

synonyma: *Azedara speciosa*, *Azedarach commelinii*, *Azedarach deleteria*, *Azedarach fraxinifolia*, *Azedarach odoratum*, *Azedarach sempervirens*, *Azedarach sempervirens* f. *incisodentata*, *Azedarach sempervirens* f. *longifoliola*, *Azedarach sempervirens* f. *subdentata*, *Azedarach sempervirens* var. *glabrior*, *M. angustifolia*, *M. australis*, *M. azedarach* var. *glabrior*, *M. azedarach* var. *intermedia*, *M. azedarach* var. *subtripinnata*, *M. azedarach* var. *toosendan*, *M. birmanica*, *M. bukayun*, *M. cochinchinensis*, *M. commelini*, *M. composita*, *M. dubia*, *M. florida*, *M. japonica*, *M. japonica* var. *semperflorens*, *M. orientalis*, *M. sambucina*, *M. sempervirens*, *M. toosendan*

oblasti: Alabama, Andalusie, Arizona, Arkansas, Austrálie, Čína, Florida, Francie, Georgia, Havajské ostrovy, Indie, Írán, Itálie, Jižní Karolína, Kalifornie, Katalánsko, Louisiana, Malesie, Mississippi, Missouri, Myanmar (Barma), Nepál, New York, Nové Mexiko, Oklahoma, Pákistán, Portoriko, Severní Karolína, Sicílie, Srí Lanka, Tennessee, Texas, Turecko, Utah, Virginie, Z Himálaj

Roste v jižní Asii a Austrálii v podobě opadavého stromu s rozkladitou korunou. Dorůstá výšky 10 - 15 (i 40)m a šířky 15m při průměru kmene do 2m. Borka má barvu šedou a brázditě rozpukaná. Dřevo je tvrdé a bledě červené. Větve jsou v mládí zelené či načervenalé až hnědočervené. Listy jsou střídavé, řapíkaté, obrysem 3úhlé, dlouhé 15 - 70 (i 80)cm, 2 - 3x lichozpeřené, sekundární díly mají 3 - 7 párů, vlastní lístky vyrůstají také ve 3 - 7mi párech, jsou kopinaté až eliptické, špičaté, celokrajné až pilovité či laločnaté, tmavězelené, dlouhé 2 - 5 (i 10)cm, široké 1 - 3cm, žilnatinu tvoří 7 - 10 párů žilek a řapíčky jsou dlouhé 3 - 7mm. Květenstvím je bleděfialová lata délky 10 - 20 (i 30)cm, listeny jsou nitkovité, opadavé, dlouhé 0,3 - 1cm, podobné listencům, vlastní květy jsou 5tičetné, mají 0,2 - 1cm stopku, kališní lístky špičaté, vejčité, dlouhé 2mm, korunní lístky jsou obkopinaté až eliptické, hvězdčité, dlouhé 0,6 - 1cm, široké 1,5 - 2mm a trubka má délku 8 - 9mm. Plodem je kulatá jedovatá žlutooranžová svrasklá peckovina délky 1,5 - 4cm, šířky 1 - 2cm a obsahuje 5 - 7mižebernou pecku délky 1cm, šířky 7mm a vytrvávají na následujícího roku. Je to posvátný strom Hindů. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Elite' - výška 10m, šířka 8 - 10m; sterilní
- 'Floribunda' - křovinatý habitus; bohaté květenství
- 'Jade Snowflake' - sloupovitý habitus; výška do 9m; listy béžovo, bíle, šedozele a šedožlutě pestré
- 'Lilac Lady' - lístky asymetricky pilovité až zubaté, zastřižované do hloubky 3 - 7mm; bohatší květenství
- 'Umbraculifera'/f. *umbraculifera*/var. *umbraculifera*/var. *umbraculiformis* - koruna plochá; lístky menší, užší

Krátkodobě snáší mrazy do -13°C.

Melia volkensii

oblasti: Keňa, Somálsko, Tanzánie

Roste v Somálsku, Keni a Tanzánii v podobě stromu. Dorůstá výšky 6 - 20m. Borka je šedá a síťnatě se odlupuje. Listy jsou dlouhé do 35cm, 2x zpeřené tvořené 3 - 7mi primárními páry, vlastní lístky jsou celokrajné až pilovité, dlouhé 2 - 5cm a široké 0,5 - 2,5cm. Květenstvím je hustá hlávkovitá ochlupená lata délky do 12cm, vlastní květy mají korunní lístky dlouhé 5 - 7mm. Plodem je žlutá vejčitá peckovice délky 2,8 - 4cm, šířky 1,7 - 2,2cm obsahující kulaté pecky.

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?756>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=466>

<https://www.rostliny.net/>